

ADAM

BLAŽENA OVSEŇÁ

Rok vydania: 2017

Text, ilustrácie, obálka, dielo: © Blažena Ovsená, 2017

ISBN 978-80-972768-0-5

9 788097 276805 >

ADAM

Blažena Ovsená

2017

Milá čitateľka, milý čitateľ,

dovoľ mi, aby som Ti predstavila môj román Adam, v ktorom sa dočítaš o tom, ako Adam hľadal samého seba. Pokračovaním tohoto románu je trojdielny gej román Neviditeľný zdroj. Obidva tieto romány venujem mladým začínajúcim slovenským homosexuálom, aby zbytočne nepremárnili svoju mladosť v utajení a strachu ako Adam.

V čase, kedy Adam prežíva svoj príbeh, neexistovala kniha, ktorá by opisovala gej život na Slovensku, preto si mladí homosexuáli v tej dobe takú knihu ani nemohli prečítať, ani sa z nej prípadne poučiť. Verím, že moja kniha osloví aj širšiu čitateľskú verejnosť, ktorá sa zaujíma o inakosť.

Upozorňujem, že v texte sa okrem iného vyskytujú aj expresívne sexuálne dialógy, vulgárne výrazy a uvoľnené mravy. Dielo nie je vhodné pre nedospelú mládež, ktorá ešte nedovŕšila vek osemnásť rokov, ani pre puritánskeho čitateľa.

Toto dielo je čisto literárnou fikciou. Všetky postavy a inštitúcie, ich konanie a výroky sú vymyslené. Všetky podobnosti s realitou sú čisto náhodné. Nie som si vedomá toho, že by sa čokoľvek z toho, o čom píšem, niekedy reálne udialo.

Čo sa týka samotného textu – kurzívou zvýraznené slová sú buď prízvukované, ironické, citované alebo sa jedná o slovenský preklad z angličtiny alebo iného cudzieho jazyka. Zmysel by mal byť zrejмый z kontextu.

Na záver by som sa chcela poďakovať všetkým dobrovoľníkom, ktorí mi boli pri tvorbe tohoto diela nápomocní. Bolo ich naozaj neúrekom a bez ich pomoci by toto dielo možno ani nevzniklo. Špeciálne poďakovanie patrí MMM a MZ, ako aj vydavateľovi.

Milá čitateľka, milý čitateľ, prajem Ti príjemné čítanie.

Blávena Orsená

Obsah

1	Tetka Veruna	1
2	Filip	15
3	Babič	19
4	Dáša	23
5	Priateľ	33
6	Samson	39
7	Obet'	51
8	Pátranie	63
9	Udobrenie	77
10	Amerika	83
11	Vratín	127
12	Koncert	137
13	Naivita	145
14	Tajomstvo	155
15	Rozlúčka	163
16	Jaro	169

17	Príbuzní	181
18	Kórea	191
19	Flirtovanie	201
20	Kvíz	209
21	Žiarlivosť	213
22	Naivita II.	217
23	Výlet	223
24	Prívesok	231
25	Zbierka	239
26	Banány	243
27	Amerika II.	257
28	Dom	281
29	Žlčník	289
30	Čo ak?	303

Kapitola 1

Tetka Veruna

Starenka už druhú hodinu sedela v kostole na lavici, oči privreté, ruky zopnuté, a nebyť pravidelného pochrapkávania, zdalo by sa, že sa modlí.

Keď zvon na kostolnej veži odbíjal poludnie, stará pani sa prebudila, narýchlo si upravila šatku na hlave, prežehkala sa a s čiernou koženou kabelou na predlaktí sa dala na odchod.

Netrvalo dlho a prišla k bránke starého domu, ktorú s vŕzgotom otvorila.

Na záhrade za domom moja babka práve nadávala sliepkam: „Tu máš, ty sviňa skurvená! Zadrhni sa! Ideš odtiaľ?! Basom ti neki!¹“ A už aj letelo zhnité jablko do kury. „Tu máš, zmek! Bodaj ca parom vzal! Já ci dám liésc mi do kapusty!“

Kura vydesene zakotkodákala, zatrepala krídlami a rýchlo utekala smerom ku kurínu.

Vŕzgot bránky vyrušil babku a ona zahlásila: „Ná, Veruna je tu. Nahutac sa prišla.“ Knísavou chôdzou odišla za sestrou.

Tá stará žena z kostola bola teda tetka Veruna, ktorá prišla akože pozrieť sestru, no v skutočnosti sa k nej chodievala najesť. Nikto si nevedel vychutnať jedlo tak ako ona. Najradšej mala kyslú kapustu.

Ja som v tej chvíli žil niečím celkom iným. Pri plote na samom konci záhrady si kozy pochutnávali na šťavnatej tráve. Medzi nimi pobehovali malé roztomilé kozliatka, ktoré sa len nedávno narodili. Veľmi som ich chcel pohladkať a pohrať sa s nimi, no len čo som sa k nejakému priblížil, hneď mi ušlo. Jedno sa predo mnou dokonca ukrylo vo vysokej žihľave.

¹hrubá maďarská nadávka premiešaná so slovenčinou

„Á, už ťa mám! Odtiaľ mi neutečieš!“ vykrikol som, a oblečený len v kraťasoch a krátkom tričku, opatrne som vošiel za ním. Dával som si však dobrý pozor, lebo aj malá neopatrnosť mohla skončiť popŕhlením, po ktorom som naozaj netúžil.

Keď som spravil zo dva obozretné kroky a už–už sa naťahoval za kozliatkom, že ho chytím, jedna stará koza hrozivo zamečala. Vtedy som stratil rovnováhu a rozčapil som sa na zem. Tisíc mučivých bleskov razom šiblo po mojom tele ako biče, až som zvrešťal. Celý dopŕhlený, vyskočil som ako struna a v panike som sa bezhlavo rozbehol naprieč žihľavou. V snahe čím skôr sa vyslobodiť, som svoje muky len zhoršil.

S plačom som doletel k babke do kuchyne. Tetka Veruna práve do seba tlačila segedínsky guláš. Žuvala tak zápalisto, až sa jej veľké ovisnuté líčiská nadúvali ako kvákajúcej ropuche.

„Čo sa ci porobilo?“ spýtala sa ma babka.

„Chcel som chytiť kozliatko a spadol som do žíííhľavýýý!“ reval som.

Ak som si myslel, že ma babka poľutuje, veľmi som sa mýlil.

Babka sa začala strašne smiať. Slzy jej vytryskli a ona si ich začala utierať zásterou. Tak ma to prekvapilo, že som aj plakať zabudol.

„A ty si kerý?“ zahuhňala zrazu tetka Veruna mojím smerom.

Priblížila sa ku mne zvráskavená tvár a malé sivé zakalené oči, v ktorých som videl láskavosť.

„Adam,“ odpovedal som cez slzy.

„A kelo máš rokvóv, Adamko?“

„Päť,“ ukázal som prstami.

„A kde bývaš, Adamko?“

„V paneláku,“ poslušne som odpovedal.

„Neplač, Adamko, ze žihľavy ešte nigdo neumrel,“ chlácholila ma tetka. „Keď nebudeš plakac, babka ci dá kozičku domov. Dáš si hu na balkón, spravíš jje z kartónu domček, aby mala gde bývac, natrháš jje trávy, aby mala čo jesc, a keď vyrosne, bude ci dávac mlieko.“

To bola celkom lákavá ponuka, tak som sa upokojil.

Večer v babkinej posteli som si predstavoval, ako na balkóne v kartónovej krabici chovám malé kozliatko, ktorému každý deň natrhám pred vchodom trochu d'ateliny. Pri tejto predstave som spokojne zaspal.

Ani vo sne mi vtedy nenapadlo, že by si tetka Veruna zo mňa

mohla strieľať. Že budem na balkóne chovať kozliatko, som bral ako hotovú vec.

Až keď som bol starší, pochopil som, že tým kozliatkom ma tetka iba balamutila, aby som neplakal. To som sa už ale na svojej detskej naivite smial aj ja sám. Napriek tomu túžba mať raz malé hospodárstvo alebo aspoň domček na dedine vo mne zostala navždy.

„Ako dlho asi vydrží na vode loď celá pozliepaná z papiera?“ spýtal som sa raz spolužiakov v školskej družine, len čo súdružka učiteľka Korytnačka zmizla za dverami.

Nikto mi nevedel povedať.

Tak som sa s najlepším kamarátom Jarom Slížikom pustil do lepenia. V skrinkách sme vyňúrali lepidlá, rôzne papiere a tiež letáky k oslavám VOSR². Kým bola Korytnačka preč, my sme sa činili. Z čiernobielej fotografie, zavesenej na stene, na nás pritom dohliadal veľavážený súdruh prezident Gustáv Husák.

Najskôr bola loď malá. Vtedy Jaro múdro vyhlásil: „Ak bude väčšia, vydrží na vode dlhšie!“

Keď bola loď už dosť hrubá a ťažká, povedal som: „Mali by sme ju ešte zosilniť, aby sme to poistili!“

Tak sme síce spravili ukážkovú trojkilovú loď, ktorej trvalo vyše polhodiny, kým sa v umývadle premočila, ale minuli sme pritom všetok lep a papiere, a čo bolo najhoršie, aj všetky letáky k oslavám VOSR!

Mňa to ale netrápilo. Podstatné bolo, že som sa blysol pred spolužiačkou Sašou, krásnou modrookou blondínkou, do ktorej som bol po uši zalúbený. Celý čas som sa tváril, že si ju nevšímam, ale každú chvíľu môj pohľad smeroval práve k nej. Keď som na sebe cítil jej oči, rozplýval som sa blaženosťou.

Po polhodine sa Korytnačka vrátila z kabinetu. Keď uvidela naše veľdielo a zničené letáky, takmer ju trafil šľak. Nasledoval šialený vreskot a vypočúvanie. Nepomohla mi ani obhajoba, že sme k oslavám VOSR vyrobili pravý a nefalšovaný krížnik Auróru, z ktorého výstrelom súdruh Lenin a ostatní bolševici začali celú VOSR.

Súdružka Korytnačka nedostala svoje meno náhodou. Práve naopak. Bola vychudnutá na kosť, s vysokým poloplešatým čelom, a s veľkými okuliarmi vyzerala ako naozajstná korytnačka Tortilla z príbehu o Buratinovi. Bola známa tým, že zle zvláda

²Veľká Októbrová Socialistická Revolúcia

stres a pri každej trochu vypätejšej príležitosti kolabuje. Nebolo tomu ináč ani v tomto prípade. Zase sa zaprela rukou o tabuľu, sklonila hlavu k zemi, riedke blond vlasy jej spadli rovno pred oči, a s ťažka vzdychla, akoby umierala: „Ách!“ No potom to zobrala ako jasnú provokáciu a dala nám za trest stokrát napísať, že už nikdy nezoberieme do úst slovo *bolševik* a že už nikdy nebudeme sebecky plytvať spoločným socialistickým majetkom.

S vervou som sa pustil do písania. Ešte som sa smial, hovoriac Jarovi, že to nič nie je. Asi po pätnástej vete sa však vo mne niečo vzbúrilo a ja som sa rozzúrnil tak strašne a príšerne, že som prevrátil lavicu hore nohami a nakričal na Korytnačku, že je určite imperialistka, keď jej vadí krížnik Auróra!

Korytnačka sa ofučala: „Ja?! Ja?!“ a nato ma začala čaptavo naháňať po triede, aby mi strelila facku.

Keď že som mal nohy vytrénované z futbalu, s prehľadom som jej ušiel. Ešte som sa jej aj z diaľky vysmieval, že je plešatá korytnačka. Chudera, zase sa oprela o stenu a zúfalo vzdychala.

Potom sa na mňa chodili pozerat' ostatné súdružky učiteľky a ukazovali na mňa: „To je ten chalan, čo to povedal...“

Korytnačka bola z tej naháňačky taká vystresovaná, že potom strávila týždeň na péenke³, aby si poliečila pohnuté nervy.

Mohlo to vtedy pre mňa dopadnúť veľmi zle, keby ten veľký huriavk za mňa neurovnala suseda Vanusová, ktorá tiež učila na škole. Nebyť jej protekčnej ruky, mal by som fakt veľký problém a možno aj dvojku zo správania.

V jeden pekný letný deň, keď som bol asi štvrták, zase sa prišla tetka Veruna naobedovat' k mojej babke. Šatka na hlave, čierna kabelka v ruke. Za tých niekoľko rokov sa vôbec nezmenila a to už mala na chrbte osem krížikov! Nie nadarmo sme ju v rodine prezývali *nezmar*.

„Z kostola idem,“ zahuhňala, keď si sadala na lavicu pod čerešňou. „Pomollic som sa bola a pozrec farárka.“ Oči mala ešte opuchnuté, čo si zase dobre schrupla.

„Poznám tvoje mollenie,“ riekla jej na to babka. Zopla ruky, sklonila hlavu a zachrápala, napodobňujúc staršiu sestru.

„Jój, šak len chvíľku! Farárko ma obudili, aby sa ma opýtali, ako sa mi líbi v tom domove dvóchodcov, kerý mi vybavili! Vravím,

³PN - skratka pre práceneschopnosť

že dobre, len bienne vará! Knedlík za pól dlane a maso z vrabca!“ huhňala tetka. „Ty si čo varila?!“

„Segedínsky,“ odpovedala babka, sledujúc zase kuru, ktorá sa ukradomky blížila ku kapuste. „Tu máš, ty sviňa skurvená! Ideš odtiaľ, ancikrist jeden!“ Tradične hodila po kure zhnité jablko.

Babka s tetkou po sebe hlasno kričali, takže som ich počul až do šopy, kde som práve čosi majstroval. Zrazu som odtiaľ vyšiel a smeroval k babke. V jednej ruke som držal kladivo, v druhej klinge a dve laty.

„Dobrý deň,“ pozdravil som, keď som míňal tetku Verunu.

„Á, Adamko! Aký si ty už veliký! A čože ideš robic s tým kladivom?“ vyzvedala.

„Strašiaka!“

„Čo?!“ zahuhňala nahluchlá tetka. Vysoký vek jej už poriadne upchal uši.

„Stra-šia-ka! Robím strašiaka na čerešňu! Kvôli škorcom! Ozobávajú čerešne!“

„Ahá! No aký si ty šikovný chlapec!“ chválila ma tetka. Potom sa ma ešte opýtala: „A čím chceš byc, keď vyrosneš?“

„Prezidentom!“ odpovedal som bez váhania.

„Čo?“ tetka naklonila ku mne hlavu.

„Pre-zi-den-tom!“ zakričal som poriadne.

Tetka sa zrazu tľapla rukou po stehne a rozosmiala sa tak strašne, až jej bolo vidno bezzubé d'asná. Takú hlúposť veru už dlho nepočula.

Potom sa upokojila, a kým som priväzoval na čerešňu strašiaka ovešaného hrdzavými plechovkami, s babkou preberala svoje záležitosti.

„Pod'akuj sa za mna Peterkovi a Pavelkovi, že ma boli prescahovac,“ huhňala tetka. „Čo by som ja dala za to, keby som mala takých synvón!“

„A čo mám spravic s tvojími vecami v šope? Vezmeš si ich do domova?“ spýtala sa jej babka.

„Jój, to nemôžem. Tam mám jennu skrinku a to je šetko!“ s'ážovala sa tetka. „Vyhocce to do smecí!“

„Šetko?“

„Šetko!“ zopakovala tetka.

„Babka!“ zakričal som zrazu. „Chytaj špagát!“ zhodil som kľbko na zem. Babka ho zdvihla. „A teraz potiahni!“ Babka zašklbala. Strašiak hlučne zahrkal. „Funguje!“ potešil som sa.

„Teraz nech tie kurvy prilecá!“ vyhrážala sa babka, mávajúc zaťatou päťou. „Poj dolu! Ideme hutac.“

Odišla do domu a o chvíľu priniesla do záhrady obed. Naložila segedínsky do žltých plastových misiek a zapichla do nich lacné hliníkové lyžice.

„Zase kapusta?“ zašomral som. „Ja chcem slivkové knedle s macom, aké mi robí mama!“

„Iné nemáme!“ vybafla babka. „Keď nechceš, hovno zec!“ Nepárala sa so mnou.

Tak som sa teda pomaly pustil do jedla. Nechcel som zostať hladný.

Zato tetka Veruna sa oblizovala až za ušami. Ústa mala zagebané od kapusty, ktorú si plnými lyžicami ládovala do bezzubých úst.

„Naša sesterka z Ameriky, tá ľúbila kapustu,“ huhňala, žuvajúc. „Vždy, keď sme rezali kapustu na zimu, ona obhrýzala hlúby, čo sme nechávali pre svine. Já som sa jej spýtala, či je svina, keď ich tak chrúme, a ona mi povedala, že jej chucá. Strašne ich mala rada – tie hlúby. Tak sme sa na ni nej nasmáli, až do hrúzy. Hahá,“ smiala sa, až jej zase bolo vidno holé d'asná.

„Vy máte sesternicu v Amerike?“ spýtal som sa.

„Áno, Maryška sa volala,“ prikývla tetka. „Ujco odešiel do Ameriky, lebo tu bola biéda, a nechal Maryšku u nás, lebo bola maličká. Posiélal z Ameriky penáze, a keď Maryška vyrosnula, išla do Ameriky za ním. Aj mój otec, tvoj pradedo, bol v Americe. Ktovie, či Maryška ešte žíje. . .“

Tetka si utrela ústa zasoplenou vreckovkou. Zapila jedlo pivom, odgrgla si a vyvalila sa na lavicu pod čerešňou, aby si zase trochu schrupla.

Hneď po obede som letel do šopy. Chcel som sa trochu pohrabať v jej haraburdách. Škoda by bolo vyhodit' nejakú súcu vec.

Tetka bola starinárka. Znamenalo to, že všetko zbierala a nič nevyhadzovala. Tak som v kope harabúrd našiel zo tri kresťanské kríže, starý hliníkový príbor, pokazený dáždňik, staré dolámané kuchynské nože, dieravé sitko, obité hrnce, staré vydraté kabáty, roztrhané kably, dve ľavé topánky a kopec šatstva. Tieto nepoužiteľné veci ma ale nijako nezaujali.

Zato pri pohľade na starodávny ručný mlynček na kávu mi hneď zaiskrili oči. Hneď som ho odložil bokom.

Objavil som aj malý zaprášený kufrík s okovanými rohmi. Sfúkol som z neho prach a otvoril ho. Vnútri som uvidel nejaké fotografie

a mince. Bez ďalšieho skúmania som ho zatvoril a tiež odložil bokom, že si ho zoberiem.

Potom som sa ešte prehrabával vo veciach, ale nič súčasne som už nenašiel.

Doma som dôkladne prezrel svoje nové poklady. Starodávny mlynček som utrel mokrou handrou a vystavil ho do poličky. Pekne sa vynímal medzi starými fľašami, ktoré som raz vyňúral u babky na povale.

Viac ma zaujímal obsah toho malého okovaného kufríka. Našiel som v ňom čiernobiele rodinné fotky, farebné pohľadnice, mince

z prvej Československej republiky a zo Slovenského štátu, ale aj staré dokumenty v slovenčine a v nejakom cudzom jazyku, ktorému som nerozumel.

„Mag-yar-or-s-zág⁴,“ krkolomne som čítal nápis na jednom papieri. Došlo mi, že to bude asi po maďarsky, aj keď som nechápal, ako tetka mohla prísť k maďarským listinám. Bol som ešte veľmi mladý a nepoznal som historické súvislosti. Všetky veci som vložil naspäť do kufríka a uložil ho na bezpečné miesto pod posteľ.

S tými Maďarmi mi to ale neprestávalo vítať v hlave. Tak som sa pri večeri spýtal otca: „Čo mala tetka spoločné s Maďarmi, keď mala maďarské papiere? Čo je Maďarka?“

„Tetka a Maďarka?“ zasmial sa otec. „To teda nie. Vieš, tetka sa narodila ešte za Rakúsko-Uhorska. Tie dokumenty sú určite z tej doby. Asi to sú nejaké listiny z matriky alebo nejaké vysvedčenia. . . Aj keď to asi ťažko, lebo tetka do školy nechodila.“

„A to sa vtedy písalo po maďarsky?“ spýtal som sa neznalo.

„Áno,“ odpovedal otec.

„A prečo, keď sme Slováci?“ čudoval som sa.

„To bola taká zvláštna doba,“ zahovoril to otec. Príliš sa v histórii nevyznal.

„A prečo tetka nechodila do školy?“

„Lebo bola čudná. Za mlada bola veľmi tvrdohlavá. Raz ju v škole učiteľ vyvolal z maďarčiny, a pretože mu nevedela odpovedať po maďarsky, dostala trstenicou. Schovala sa pod lavicu a ani za svet odtiaľ nechcela vyliezť. Zaťala sa a nikto ju viac do školy nedostal. Potom pásala kravy a ovce, a tak sa nenaučila ani písať, ani čítať. Je analfabetka. V zdravotnej karte má napísané, že je mentálne retardovaná, zaostalá. Keď vyrástla, chodievala do služby ku sedliakovi na Moravu. Neskôr sa presťahovala sem do mesta. V nemocnici krmila svine a čistila im chlievy. Popritom sa starala o nás, lebo tvoja babka pracovala.“

„A prečo tetka nemá nijaké deti?“ vyzvedal som ďalej.

„Keďže nevedela písať, všetci muži ju považovali za hlúpu. Nikto ju nechcel. Nakoniec si našla jedného. Ako naschvál sa vydala práve za takého fúzatého Maďara, ktorý škúľil na jedno oko a rád si vypil. Volal sa Sándor Szentési a zomrel už dávno. No a vieš, to bolo také manželstvo. . . Preto tetka nemá nijaké deti.“

„Hm,“ prikývol som. Veľmi som však tomu nerozumel.

⁴Uhorsko, ale aj *Maďarsko*, maďarsky

Tetka bola pre mňa nepochopiteľnou bytosťou z iného sveta. Bola stará ako Matuzalém, pamätala si feudálne časy Rakúsko-Uhorskej monarchie, prežila prvú aj druhú svetovú vojnu, prvú Československú republiku, Slovenský štát a teraz žila v socializme. Ľutoval som ju, že tak smutne dopadla kvôli Maďarom. Nebyť nezrozumiteľnej maďarčiny, ktorú ju nútili sa učiť, možno by sa nezačala a nezanevrela na školu. Možno by sa dokonca naučila aj písať, našla si súceho muža a mala s ním deti. Takto zostala na staré kolená úplne sama a musela dožívať v domove dôchodcov. Žiaľ, nemohol som jej nijako pomôcť. Tak som ju neskôr v domove dôchodcov aspoň navštevoval.

O Maďaroch som sa viac dozvedel v škole.

„Diktát dopadol katastrofálne! Ka-tas-tro-fál-ne! Počujete?!“ hromžila ukrutná súdružka Bátoryčka na slovenčine.

Podobne ako Korytnačka, ani Bátoryčka nebola celkom normálna. Vyslúžila si prezývku po najväčšej sadistke všetkých čias, pretože ako zanietená národníarka nás fyzickým mučením nútila drviť sa slovenčinu. Kostnatá ako smrčka, stále len spomínala Štúra a veci národné. To bolo len samé – Štúr sem, Štúr tam.

„Štúr sa z vás musí v hrobe obracať!“ jačala zase raz na celú našu triedu, mávajúc šľachovitou rukou. „Keby jeho nebolo, dnes by ste všetci do jedného rozprávali po maďarsky! Keby vedel, akí nevďačníci z vás vyrastú, nešiel by bojovať v roku meruôsmom za veci národné! Nepostavil by sa so zbraňou v ruke proti maďarskému vojsku! Však, Červenková? Žyť s tvrdým y! Nielen na hlave, ale aj v hlave treba mať! Málo troviť, veľa tvoriť! Tak to hovoril Ľudovít Štúr! Keď vy nebudete tvoriť, nikto nebude! Vy ste budúcnosť slovenského národa!“ Tu sa hrozivo odmlčala a po chvíli mrazivo zahlásila: „Viete, čo bude nasledovať... Ťažko na cvičisku, ľahko na bojisku! Otvorte si posledný diktát!“

Veľmi dobre sme vedeli, čo malo nasledovať. Buchnátovanie. A toho sme sa desili najviac. Aj keď boli fyzické tresty zakázané, pre Bátoryčku v tomto zákony neplatili.

Neochotne sme si otvorili zošity. Číslo napísané červeným perom predstavovalo počet chýb, ktoré sme urobili. Zároveň to bola výška nášho trestu.

Bátoryčka začala kostnatú ruku v päšť, vysunula ostrý článok prostredníka, a recitujúc bojovú báseň *Mor Ho!* od Sama Chalupku, uštedrila každému toľko buchnátov, koľkokrát sa v diktáte pomýlil.

Verila, že iba tvrdým výcvikom z nás môže vychovať hrdých Slovákov. Účel svätil prostriedky.

„Zleteli orly z Tatry, tiahnu na podolia, ponad vysoké hory, ponad rovné polia,“ tu uštedrila štyri buchnáty za štyri tvrdky prvej obeti, až sa dotyčný vykrútil od bolesti. „Preleteli cez Dunaj, cez tú šíru vodu, sadli tam za pomedzím slovenského rodu,“ ďalší nešťastník dostal do chrbta svoj podiel. Takto pokračovala, až si zgustla aj na najlepšom kamarátovi Jarovi Slížikovi, ktorý sedel v lavici vedľa mňa. Nakoniec sa tá sadistka vyvršila aj na mne: „A ty mor ho! — hoj mor ho! detvo môjho rodu, kto kradmou rukou siahne na tvoju slobodu; a čo i tam dušu dáš v tom boji divokom: Mor ty len, a voľ nebyť, ako byť otrokom!“ A tu ma udrela do chrbta tak silno a nešťastne, až sa mi do očí natlačili slzy. Keď videla, ako som sa od bolesti vykrútil, zahlásila: „Aspoň sa nebudete pred nikým hrbiť!“

„Krava!“ potichu som precedil cez zuby, keď sa vzdialila.

Bátoryčku som nenávidel. Rozhodol som sa preto, že to Šmecovej – tak sa totiž tá striga v skutočnosti volala – všetko vrátim.

Hneď na ďalšej hodine sme mali matiku s triednou učiteľkou, do ktorej som bol po uši zaľúbený. Zasnene som ju sledoval z lavice, túžiac po tom, aby si všimla moju malú existenciu. Zrazu som dostal nápad. Nielenže sa zviditeľním, ale to aj vrátim Bátoryčke!

Po hodine som prišiel za ňou ku katedre: „Súdružka učiteľka, môžem sa vás niečo spýtať?“

„Čo také, Adam?“ usmiala sa na mňa mladá matikárka.

Nadýchol som sa a bez okolkov zo mňa vyšlo: „Prečo je súdružka Šmecová taká sprostá?“

Jej úsmev zmrzol. Triedna sa na mňa prísne pozrela a ostrým hlasom vyštekla: „Čo si to povedal?!“

Nezdalo sa mi, že by som hovoril potichu. Napriek tomu som jej to ochotne zopakoval: „Súdružka Šmecová nás stále buchnátuje. Tak sa vás chcem spýtať, že prečo je taká sprostá...“

Prásk! Takú facku som dostal, až mi hlavu vytočilo na stranu.

„Nabudúce sa také sprosté otázky nepýtaj!“ skríkla matikárka a nahnevane odišla.

Znovu som sa stal predmetom záujmu ostatných súdruziiek učiteľiek. Zase sa chodili na mňa pozerať a ukazovali na mňa prstom: „To je ten chalan, čo to povedal...“

Aj keď facka chvíľu bolela, moja taktika zafungovala. Bátoryčka sa nikoho viac nedotkla.

Prešlo niekoľko rokov a naša suseda, súdružka učiteľka Vanusová, odišla na prázdniny za príbuznými do USA. Keď sa na konci prázdnin nevrátila, všetci sme si mysleli, že v tom skazenom kapitalistickom brlohu navždy zostala.

V strede septembra sa však nečakane objavila aj s kuframi a hneď nám zaklopala na dvere. Musela totiž mojím rodičom zreferovať, ako dobre sa za veľkou mláskou žije. Vraj počas návštevy vzdialených príbuzných toho o Amerike veľa zistila. Viedla všetky tie podvrtné reči o tom, aký je tam raj na Zemi a akí sú tam všetci bohatí.

Mama s ocom s otvorenými ústami počúvali všetky tie neslýchané veci a len neveriacky krútili hlavami. Aj ja som dobre napínal sluch, aby mi neušlo jediné slovo, veď také kacírské reči sa predsa nepočujú každý deň!

„Každý tam má auto! Dokonca aj obyčajná upratovačka!“ šepkala Vanusová potichu, pretože v tej dobe aj steny mali uši. „Majú tam také reštaurácie, v ktorých zaplatíte päť dolárov a môžete jesť, koľko sa do vás vmestí! Banány a pomaranče majú v každom obchode! Nemusia tam na ne stáť hodinu v rade ako u nás! A cestovať môžu z jedného štátu do druhého a nepotrebujú k tomu ani vízovú doložku! Viete si to predstaviť?! Tam je skutočná sloboda! Tam sa žije stokrát lepšie ako tu! Ale zaprisahávam vás, nechajte si to iba pre seba! Keby sa eštbáci dozvedeli, čo vám tu hovorím, zavreli by ma do basy ako protištátny živel!“

Práve Vanusová vo mne vzbudila záujem vidieť Ameriku na vlastné oči. Amerika bola iným svetom a v tej dobe naším najväčším nepriateľom.

Krátko po Vanusovej prednáške o Amerike nám na Občianskej náuke zarytá súdružka Komunistka masírovala mozgy.

„Rozdiel medzi komunizmom, socializmom a kapitalizmom je veľmi jednoduchý. Najnespravodlivejší je kapitalizmus, kde vládnu buržuji, ktorí vlastnia všetok výrobný kapitál a vykorisťujú proletariát. Na rozdiel od toho socializmus je spravodlivejší, pretože v ňom vládne robotnícka trieda. Hovoríme tomu diktatúra proletariátu. Všetci vlastnia všetko a nikto nevlastní nič. Každý dostane za svoju prácu toľko peňazí, koľko si zaslúži. Najspravodlivejší je ale

komunizmus, v ktorom nie sú žiadne peniaze. V komunizme každý pracuje toľko, koľko môže, a zoberie si iba toľko, koľko potrebuje. Komunizmus je ideálom, ku ktorému sa približujeme. Hovoríme, že komunizmus budujeme.“

Napäto som počúval, no celé mi to akosi nesedelo. Doma som predsa jasne počul o kapitalizme len samú chválu.

Súdužka Komunistka pokračovala: „V našej socialistickej spoločnosti sa o všetko delíme a slabým pomáhame. V Spojených štátoch amerických tomu tak nie je. Žijú tam ľudia bez práce, ktorí sa nazývajú *nezamestnaní*. Niektorí sú takí chudobní, že hladujú a potom žobrujú. Tí sa nazývajú *žobráci*. A ďalší dokonca nemajú ani kde bývať. Tí sa zase volajú *bezdomovci*. Sú tam však aj takí, ktorí zo zúfalstva berú drogy. Tí sa volajú *narkomani*. V našej socialistickej spoločnosti nezamestnaných, žobrakov, bezdomovcov, ani narkomanov nemáme, pretože naša socialistická spoločnosť sa postará o všetkých.“

Že by to bolo so socializmom také ružové? Nemyslel som si to. Prečo nám nepovedala o tých amerických banánoch a pomarančoch, ktoré spomínala Vanusová? Nahnevala ma. Napriek Vanusovej zaprisahávaniu som sa prihlásil a súdružka Komunistka ma nanešťastie vyvolala.

„Čo by si rád, Adam?“ spýtala sa prekvapene.

Postavil som sa a spustil: „Klamete! To vôbec nie je pravda, čo nám tu hovoríte!“ Súdružka Komunistka vytreštila oči. Aj keď som videl, ako jej začínajú vlasy dupkom vstávať, odvážne som pokračoval: „Naša suseda, súdružka Vanusová, v Amerike bola a ona jasne hovorila, že v Amerike sa majú ľudia lepšie ako u nás! Stokrát lepšie ako u nás! Vraj tam aj obyčajná upratovačka má auto a...“ odrapotal som všetko presne tak, ako som to počul, samozrejme, že som nezabudol ani na zázračné reštaurácie a hojnosť tropického ovocia.

Keď som konečne skončil, spokojný so svojím výkonom, čakal som na zaslúžené ocenenie mojich vedomostí. Pochvala však neprišla.

„Čože?! Čo si to povedal?!“ odula sa súdružka Komunistka, ktorej som behom jednej jedinej pol minúty zrútil jej desaťročia budovaný socialistický ideál. Náhlivo si zobrala svoje veci z katedry a demonštratívne odpochoďovala z triedy. Nikdy predtým sa niečo také nestalo. Znamenalo to, že to je veľmi vážne.

Zľakol som sa.

Súdružka komunistka sa do konca hodiny nevrátila. Za tých

dvadsať minút som mal dosť času na premýšľanie o dôsledkoch svojho konania. Spomenul som si na Vanusovej výstrahu, aby sme o týchto háklivých veciach nikomu nehovorili. Už som videl tú chuderu zavretú v base. A to iba kvôli mne.

Cez prestávku sa na mňa opäť chodili pozerat' ostatné súdružky učiteľky. Zase na mňa ukazovali prstom: „To je ten chalan, čo to povedal...“

Na moje veľké prekvapenie sa nijakí eštébaci neobjavili. Učiteľka Vanusová aj naďalej chodievala do školy, akoby sa nič nebolo stalo.

Od toho času sa však v našom štáte začali diať zvláštne veci. Netrvalo ani tri mesiace a komunistický režim padol. Veril som, že za to mohlo práve moje vystúpenie v triede. Určite sa moje reči o dokonalej Amerike virálne rozšírili cez spolužiakov na ich rodičov, od nich na ich kolegov a nakoniec na celý štát. Všetci túžili mať doma pomaranče a banány.

Na čele bojového šíku revolúcie stála Bátoryčka. Za ňou som stál ja s kamarátom Jarom Slížikom. Naše hrude zdobila trikolóra – rovnosť, bratstvo, sloboda. Súdružka Komunistka sa držala v úzadí, no nakoniec aj ona prezliekla kabát.

Zrazu sa roztrhlo vrece so slobodou. Nezískali sme iba slobodu slova, ale prišla aj vlastná štátnosť. Po slovenských vrchoch sa rozhoreli vatry zvrchovanosti. Hoci som veľmi nerozumel tomu, aké dôsledky nám to prinesie, tešil som sa s ostatnými, že sa veci konečne pohli správnym smerom. Aspoň sme verili, že tá samostatnosť je pre nás z nejakého dôvodu dôležitá.

Prišiel vytúžený kapitalizmus a demokracia. Naivne sme si mysleli, že teraz sa nám už Amerika konečne otvorí, že nás objíme ako milovaných bratov. Nie. Všetko bolo úplne ináč. Kým za socializmu nás do Nového Sveta nechceli púšťať tí zlí komunisti, teraz nám v tom bránili samotní *dobrí* Američania. Vízová povinnosť pretrvávala.

No čo? Do Ameriky sa dostať nedalo, tak sme si ju začali budovať doma. Len sme to akosi zobrali zo zlého konca – od nezamestnaných, žobrákov, bezdomovcov a narkomanov. Aj moja mama prišla o prácu. Neskôr aj môj otec. Zostali z nás úplní chudáci. Obchody už síce boli plné pomarančov a banánov, len sme si to ovocie nemali za čo kúpiť.

Češť práci!

Kapitola 2

Filip

Vyrástol som. Prišla vysoká škola.

Už od mala som bol dosť rozumný na to, aby som vedel, že keď som raz dostal jedinečný dar života, mal by som ten život prežiť hľadaním jeho hlbšieho zmyslu. Tak som sa rozhodol študovať matematiku. Je to univerzálna veda, nezávislá od všetkých politických systémov a krajín. Uplatnil by som sa s ňou v Japonsku, v Číne, alebo aj na Marse. Aspoň tak som si myslel. Matematiku som mal naozaj rád. Navyše som jej rozumel. Stal sa zo mňa taký typický kockáč.

Zrazu som mal niekoľko spolužiakov z rôznych končín Slovenska. Boli to tí najlepší žiaci z gymnázií, elita Slovenska, ved' študovať matiku nezvládne hocikto. Každý z nich rozprával iným prízvukom. Filip z Východu zaťahoval najsmiešnejšie. Keďže si na úvodnej hodine sadol hneď vedľa mňa, jeho spevavú reč som si nadmieru užíval niekoľko rokov. Mal som pocit, akoby si z nejakého dôvodu vybral na začiatku medzi všetkými spolužiakmi práve mňa. Ktovie, prečo? Žeby som sa mu páčil?

Tento štíhly modrooký chalan s nagélovanými vlasmi a peknými zubmi ma spočiatku ničím nezaujal. Obliekal sa módnejšie ako ja, z čoho mi bolo hneď jasné, že má iný náhľad na život. Podľa mňa bol prázdny – obyčajný mestský panelákový chalan, ktorý namiesto dobrodružstva a hľadania zmyslu života sníval o super kariére. Navyše počúval metal. Tým ma fakt dorazil. Keď sme raz šli spolu na cviká z Matematickej analýzy, mal som možnosť si tú desivosť vypočuť na vlastné uši.

„Čo ti to tam škrieka v slúchadlách?“ spýtal som sa ho vtedy. „Počujem to až sem.“

„Metal,“ odpovedal Filip. „Chceš si to vypočuť?“

„No daj!“ prikývol som.

Len čo som si nasadil slúchadlá, moju hlavu naplnila salva z guľometu. Nazvať tú streľbu hudbou, je ako nazvať boľševník obrovský lúčnym kvietkom. Hneď som mu vrátil slúchadlá naspäť.

„Hrozné!“ prevrátil som očami.

Filip sa iba zasmial. On na všetko reagoval smiechom.

„Čo počúvaš ty?“ spýtal sa ma pobavene.

„Niečo, kde sa aj spieva,“ odpovedal som sarkasticky. „Napríklad Queen. Freddie Mercury mal božský hlas.“

Môj modrooký spolužiak zväžnel: „Ale bol *teplý*...“ Už len to, ako povedal to slovo *teplý*, znelo hrozne. Očividne neobluboval homosexuálov.

Pozrel som sa na neho: „No a čo, keď bol *teplý*? Spieval však výborne.“

Filip na to nedbal: „Keby som zistil, že niektorý z mojich kamarátov je *teplý*, tak by som sa s ním prestal kamarátiť!“

„A to už prečo?“ moje oči sa zväčšili od údivu.

„Nechcel by som, aby ma ľudia videli v jeho spoločnosti!“

„A prečo nie?“

„Proste by som nechcel!“ odsekol Filip, hľadiac pred seba.

Nechápavo som pokrútil hlavou. V tej chvíli veľmi klesol v mojich očiach. Nielen preto, že počúval desivý metal, ale aj preto, že bol očividne poriadny obmedzenec.

Samozrejme, že som vedel o Freddieho homosexuálnej orientácii. Mne však nijako neprekážala. Považoval som sa za tolerantného človeka. Rozlišoval som medzi kvalitou spevu a sexuálnou orientáciou. Boli to dve nespojiteľné veci.

*Prečo Filip vôbec vytiahol tú orientáciu? Chcel tým povedať, že len *teplý* by počúval *teplého*? Chcel tým povedať, že aj ja som *teplý*? Keby som aj bol, to aj so mnou by sa akože prestal kamarátiť len kvôli takej hlúposti?*

*Kto je vlastne *teplý*? Ten, kto sa dotkne kamaráta? Alebo ten, kto v šatni na telesnej obzerá spolužiakom slipy?*

Nepovedal som už nič. Len som si pomyslel, že Filip je poriadne pribrzdený. No proste *Východniar*.

Zakrátko prišla prvá krúžkovic. Zveril som sa na nej spolužiakom s niektorými svojimi obavami.

„Matiku zvládnem ľavou zadnou, ale s anglinou to bude horšie,“ povzdychol som si pri pive. Vedel som, že bez angliny nemám šancu dokončiť školu.

Filip bol možno názorovo zaostalý, no na rozdiel odo mňa vedel po anglicky celkom obstojne.

„Ty si sa neučil anglinu na strednej?“ spýtal sa ma prekvapene, vyškerený ako slniečko z alkoholického opojenia.

„Nie, nechodil som na gymnázium ako ty. Otec mi poradil stavebnú priemyslovku – životný omyl. Tam sme mali iba jeden jazyk. Ja som si vybral nemčinu. Nemecko je predsa len bližšie ako Anglicko alebo Amerika. Vtedy som netušil, že raz pôjdem študovať na výšku a odborná literatúra bude po anglicky. Poznám len pár anglických slov ako *boy, girl, house* a také. Poznám ich možno tak sto.“

Filip sa do mňa obul: „Stavím sa s tebou, že tých anglických slov nepoznáš ani toľko!“

Bola to výzva.

„O čo sa stavíme?“ spýtal som sa.

„O pivo!“

„Dobre!“

Pozornosť všetkých spolužiakov sa zrazu upriamila na mňa.

„Tak poviem, čo som už povedal,“ začal som. „*Boy, girl, house, a ďalej yesterday, my, day, queen, black...*“

Zo začiatku mi to šlo veľmi dobre. No keď som dosiahol šesťdesiatku, zrazu som sa zasekol. Horko ťažko som zo seba vysúkal ďalších desať známych slov z pesničiek od Queenu. Nakoniec som to vzdal: „Čo som hovoril. Neviem ich ani sto.“

Spolužiaci sa na mne zabávali. Aj pomýlená kresťanka Magdaléna sa na mne uškŕňala. Táto vychrtlá katolícka bludárka sa na mne odbavovala svojim piskľavým smiechom. Trpkosť sa vo mne naplno rozlievala ako spenené more počas prílivu.

„Dve piva, prosím!“ neochotne som kývol na čašníka, aby som splatil stávkou.

Potom sa Magdaléna ujala slova, aby s ďalšími dvomi fanatickými katolíckymi spolužiakmi rozobrala nedeľnú kázeň. Okrem toho, že Ježiš je údajne náš Spasiteľ, tiež som sa dozvedel, že evanjelickí farári falošne spievajú. Vtedy som pochopil, že nevraživosť katolíkov voči evanjelikom je taká obrovská, že keby katolíci mohli, tak by evanjelikov určite upálili. Nakoniec som si od Magdalény radšej odsadol, aby som nemusel počúvať tie sprosté kresťanské keci.

Kresťanstvo som fakt nemusel. Sympatickejšia ako Biblia mi bola dokonca aj Satanská biblia. Raz som čítal Satanskú bibliu v čakárni na kožnom oddelení, kde som práve čakal na príjem, lebo mi mali vybrať materské znamienko. Jeden pacient, teplý cigán Imrich, si vtedy ku mne prisadol, aby si ju mohol prečítať. Hýkal nad tou knihou zla v hroznom pohoršení ako panenka Mária, no nech tá kniha bola, aká bola, aspoň v nej netrepali nezmysly o hovoriacom hadovi a lietajúcich anjeloch.

Keď sme po krúžkovici išli so spolužiakmi domov, ešte stále mi v hlave znel ten Magdalénin ponižujúci smiech. Kráčal som osamote, potichu. Sústredil som sa na chôdzu, aby som čo najviac zakryl svoju opitosť.

Zrazu odzadu prišiel ku mne Filip a priateľsky mi položil rameno okolo krku. Asi som sa mu musel fakt páčiť, alebo čo. Prešli sme takto zo tri kroky, keď sa vo mne niečo vzoprelo. Spomenul som si na jeho slová o teplých, a akoby ma nimi uhranul, v snahe vyhnúť sa *teplému* mužskému dotyku, zasyčal som: „Nedotýkaj sa ma!“

Vzápätí som tieto slová trpkou oľutoval. Bolo však neskoro. Filip sa strhol a okamžite zo mňa zložil ruku. Zvyšok cesty sme kráčali mlčky vedľa seba.

*Ty hajzel, nakazil si ma strachom z teplých! Uhranul si ma! Toto ti neza-
budnem! Prekliata kresťanská paranoja! Nebyť kresťanstva, homosexualitu
by nikto neriešil! Neznášam kresťanstvo!*

Hneval som sa. Hneval som sa hlavne na seba, pretože to objatie sa mi v skutočnosti páčilo.

*Adam, ty predsa nie si teplý! Alebo?
NIE!!! URČITE NIE!!!*

Kapitola 3

Babič

Dva roky som problém s angličtinou úspešne odkladal. Nahovárал som si, že to nejakو pôjde aj bez nej. Až v treťaku som pochopil, že bez vesla sa veslovať jednoducho nedá. Prejavilo sa to na Numerike, ktorú nás učil Babič.

Keď sa hovorí o strelených matematikoch, Babič bol ukázkovým príkladom. Mal som ho celkom rád, lebo bol čistý blázon, a ja čistých bláznov zbieram ako niekto známky. Vždy, keď sa ukázal nablízku, na mojich perách sa objavil letný úsmev. Len som s napätím čakal, čo sa zase bude diať.

Tento šťúply učiteľ s masťnými havraními vlasmi žil len pre matematiku a Linux. Vlasy si smiešne začesával z temena hlavy dopredu na plešinku ako správny akademik. No najlepšί bol na ňom aj tak jeho výrazný hlasový prejav. Keď vysvetľoval, jačal takým príšerným spôsobom, že ho bolo počuť cez múry až na druhý koniec chodby. Ruský prízvuk, ktorý nachyтал počas štúdií v Moskve, miešal so zvláštnymi výrazmi, ktorým dokonale rozumel iba on. Keď mal dobrú náladu, popri jačaní natešene hopkal, vykopával nohami do vzduchu a rukami robil všelijaké karatistické pohyby. A keď mal vynikajúcu náladu, vtedy prežehnával študentov do veľkého kríža a pozeral sa na nich cez *kukadlo*, ktoré si vyrobil spojením palca a ukazováka. No keď sa ho študenti spýtali niečo hlúpe, vtedy vybuchol. Začal jačať ako zmyslov zbavený a fučal pritom ako býk, pretože podľa neho bolo všetko *jasné*.

Pamätám si, aké pocity vo mne vzbudil, keď som ho uvidel prvý raz. Bol som ešte prvák, a ako bolo mojím zvykom, meškal som na vôbec prvé cviká z Analýzy. Pred dverami učebne som sa však

zastavil, pretože som spoza nich začul príšený krik. Nedalo mi to, a tak som skontroloval číslo učebne. Číslo súhlasilo s rozvrhom. Bol som teda správne. Pomaly som pootvoril dvere a cez škáru som zvedavo nakukol dnu. V učebni som uvidel spolužiakov a zvláštneho mužíka, ktorý skákal po lavici a jačal na študentov zvláštne slová. Bol to Babič. Opatrne som vošiel, pripravený ujsť, keby ma ten šialenec napadol. Mužík si ma ale vôbec nevšímal. Keď som sa dostal za jeho chrbát, zastal som, pozrel som sa na Filipa sediaceho v prednom rade, ukázal som rukou na učiteľa a zaťukal som si prstom na čelo. Týmto spôsobom som sa ho pýtal, či sa náš cvičiaci zbláznil. On len potichu prikývol. Veľmi som sa potešil, a prisadol si k Filipovi, aby som ďalej sledoval to neveriteľné divadlo.

Teraz som už bol tretiak a Babič nás pre zmenu učil Numeriku. V počítačovom laboratóriu sme sa mali prvý raz zoznámiť s akýmsi numerickým programom.

„Kacovia, nafrcajte v Matľábe faktoriál, ha!“ kázal nám. Celý natešený skackal ako malé dieťa a pozeral sa pritom na nás cez svoje kukadlo. „Je to jednoduché! Frcnite tam vlastnosť rekurzivity a už to máte, há! Frc v ix rovná sa ix krát frc v ix mínus jedňňa, há!“ Napísal nám na tabuľu vzorec $F(x) = x F(x - 1)$ a spokojne sa naň pozeral. No potom sa zháčil a zhrozene vykrikoval: „Karambá! Ja pakó! Ja som to zabudol zafrcať v ňúle! Frc v ňúle rovná sa jedňňa, lebo ňúla faktoriál rovná sa jedňňa, há!“ Dopísal na tabuľu $F(0) = 1$. „Frcajte, kacovia, frcajte! Keby niečo, frcnite sa do helpu!“

Netrápilo ho, že slová ako *cazzo* alebo *caramba* majú v latinských jazykoch vulgárny súvis s mužským prirodzením. Ani sa nestaral o to, že *frcanie* by sa v češtine premietlo do *prcania*. U neho slovo *frcat'* predstavovalo univerzálnu náhradu a mohlo nadobúdať takmer všetky významy. Záležalo od kontextu.

Možno Babičovi bolo zadanie jasné, no ja som sa len bezradne pozeral na monitor. Nešlo o faktoriál, lebo ten bol triviálny, ale o implementáciu. Ako som to mal urobiť, keď som ten program nikdy predtým nevidel? K tomu nám Babič nič nepovedal. Skusmo som naťukal na klávesnici anglické slovo *help*, *pomoc*. Vôbec mi to však nepomohlo, pretože text, ktorý sa zrazu vyroloval na malej obrazovke, bol celý po anglicky.

Problém! Veľký problém! Obrovský problém! Vesmírny problém!

Pozrel som sa na Filipa. Sedel kúsok odo mňa a zahĺbene študoval príkazy.

Do paže! Fakt mám problém!

Chvíľu som dumal, čo robiť. Keď som na nič neprišiel, nahne-

vane som na Babiča vykrikol jeho slovníkom: „Help je facina! Ako to mám spraviť, keď to je celé po anglicky a ja po anglicky neviem?!“

Ak som si myslel, že Babič ku mne príde a preloží mi to, tak som sa veľmi mylil. Namiesto toho sa na mňa pozrel a vzápätí nekontrolovane vybuchol ako sicílska sopka Etna.

„Ááááá!“ jačal ako zmyslov zbavený. „Mňa trepane! Mňa trepane! Kacóóó! Karambááá!“ Kričal, až kým si celkom nevyčerpal pľúca. Keď znovu nabral dych, zakričal: „Aká facina?! Keď neviete, tak sa naučte!“

Pobavil ma svojím hereckým výkonom, ktorý som v ňom možno aj trochu zámerne spustil. Na druhej strane ma aj šokoval, pretože vyslovil presne to, čoho som sa obával najviac – že sa angličtinu jednoducho budem musieť naučiť.

„A to ako sa mám naučiť po anglicky, keď som už tretiak?!“ spýtal som sa, akoby sa môj život mal v dvadsiatke skončiť. „Nie je na to už trochu neskoro?!“

Bol som zvedavý, čo mi na toto povie. Babičova reakcia však prekonala všetky moje očakávania.

S očami vypučenými ako pingpongové loptičky začal jačať na celé laboratórium: „Ááááá! Fúúú! Fúúú! Vírír! Mňa trepane! Mňa trepane! Karambáááá!“ Zamračil sa ako čiernokňažník a dlhými krokmi začal kráčať v predklone po laboratóriu sem a tam. Fučal pritom ako rozzúrený býk, len sa rozbehnúť a nabrať ma na rohy: „Fúú, fúú, fúú! Ááááá! Mňa trepane! Mňa trepane! Pomóc!“ Nakoniec sa Babič na mňa pozrel a zahlásil: „Kacó, nikdy nie je neskoro!“

Zarazil som sa.

Čože? Nikdy nie je neskoro?

Pozeral som sa na neho ako na Božie zjavenie, ako na Panenku Máriu, ktorá práve priletela na kozmickej lodi poháňanej svätožiarou.

V tej chvíli ma osvietilo.

Veru, NIKDY NIE JE NESKORO!

Vďaka tejto geniálnej vete som sa prihlásil na kurz anličtiny. Obával som sa len toho, či ma anglina bude baviť a či tam vydržím až do konca, lebo párkrát som už ako samouk zlyhal.

Kapitola 4

Dáša

„Hi, my name is Dáša and I will be your English lector,¹“ predstavila sa nahlas vysoká mladá žena v červených rifliah. Prebehla po triede veľkými hypnotickými očami, a keď videla, že jej žiadny z nových študentov nerozumie ani slovo, preložila nám to: „Volám sa Dáša a budem vaša anglická lektorka. Opakujem – lektorka! Žiadna učiteľka, ale lektorka! Nie, že ma budete prirovnávať k tým nudným neurotickým učiteľkám, ktoré učia na stredných školách!“ Vzápätí sa profesionálne usmiala ako najväčšia herečka na svete. „Angličtinu budete milovať, lebo angličtina je *exciting*²!“ Zatým eroticky našpúlila namaľované pery a slastne vzdychla ako v nejakej milostnej scéne na filmovom plátne.

V triede to zašumelo. Nikto jej to nové slovo nerozumel.

„Čo je to *exciting*?“ vykrikol som.

„*Vzrušujúca*, zlatúšik! Angličtina je *vzrušujúca*!“ Dáša opäť vystrúhala tú istú pózu a všetci chlapci zaslintali. Potom sa prísne spýtala: „Je niekto proti?!“ Keď sa nikto neozýval, uveličene povedala: „To som rada.“

Angličtina sa začínala *vzrušujúco*!

Dáša bola výnimočne pekná mladá tridsiatnička a zdalo sa, že poriadne odviazaná. Nuda teda nehrozila. Na ženu bola dosť vysoká. Hoci mala pevnú stavbu tela, stále pôsobila štíhlo. Krátky čierny cop, zviazaný gumičkou, jej dodával dievčenský výzor. Všetci sme ju milovali od prvej chvíle. Ja asi najviac. . .

„Zlatúšikovia, mali by sme sa navzájom predstaviť,“ usmiala

¹Ahojte, volám sa Dáša a budem vaša anglická lektorka., anglicky

²*vzrušujúca*, anglicky

sa. „Budeme tvoriť jednoduché vety typu: «Ja sa volám ten a ten a som odtiaľ a odtiaľ.» Jasné? Jasné!“ Vysvetlila nám, ako sa to povie po anglicky a potom sama začala: „My name is Dáša and I am from Nitra.³“ Potom ukázala smerom ku nám: „Teraz je rad na vás!“

V triede to zašumelo. Každý začal úporne rozmyšľať, ako to povie po anglicky.

Keď sa už piaty študent predstavil, že je z toho istého mesta, Dáša nás stopla: „Nuda! Nuda! Počujte, nenudíte sa trochu? Kto vám kázal hovoriť pravdu? Trošku kreativity do toho umierania! Vymyslíte si meno, aj mesto!“

Zase to v triede zašumelo. Každý vymyšľal niečo originálne. Aj ja som sa snažil blysnúť. Keď prišiel rad na mňa, povedal som: „My name is Bill Clinton and I am from Lopušné Pažite.⁴“

Všetci sa zasmiali. Atmosféra sa hneď uvoľnila.

„Bill Clinton?“ spýtala sa Dáša.

„No jasné, že váhaš!“ zdôraznil som.

„Aha, takže tu máme Billa Clintona,“ povedala Dáša. Potom sa pozrela na modrookého chalana vedľa mňa: „A ty, cipúšik, sa ako voláš?“

Všetci sme čakali, čo povie.

„My name is Atlantis and I am from Florida!⁵“ predstavil sa kolega.

„Atlantis? To si sa nazval podľa toho raketoplánu?“ spýtala sa Dáša zvedavo.

„Áno, je to môj obľúbený,“ vysvetlil chalan skromne. „Zaujímam sa o NASA program. Bol som aj na Floride vo vesmírnom centre na Miss Cape Canaveral, aby som si pozrel štart raketoplánu Atlantis.“

Všetci sme sa na chalana obdivne pozreli. Považovali sme ho za neuveriteľne bohatého, keď si mohol niečo také luxusné dovoliť. Nechápali sme, ako sa mu podarilo získať americké víza. V tej dobe to bolo prakticky nemožné.

Po Atlantisovi nasledovali ďalší. Objavili sa mená ako Jozef Visarionovič Stalin, Erik Lazák, Drakula a pochádzali zo Smrdákova, z Horného konca a jeden dokonca z Atlantídy. Takto má vyzeráť naozajstná škola hrou!

Zrazu sa otvorili dvere a do triedy vošiel veľký brmbolec. Bez pozdravenia. Naozaj, nebolo vidno nič, len brmbolec zimnej

³Volám sa Dáša a som z Nitry., anglicky

⁴Volám sa Bill Clinton a som z Lopušných Pažítí., anglicky

⁵Volám sa Atlantis a som z Floridy., anglicky

čiapky, ktorý smeroval k Dáši. Neskôr sa ukázala aj veľká aktovka na pleciach. To bolo všetko, čo som vtedy videl. Malé stvorenie niečo potichu riešilo s našou lektorkou. Ona mu potom podala kľúče a o chvíľu si to brmbolec namieril ku dverám a zmizol. Zase bez pozdravenia.

„To bol tvoj syn?“ vykrikol Atlantis.

Dáša prikývla.

„Si vydatá?“ spýtal som sa.

„Ježiš, nieéé!“ povedala to takým spôsobom, akoby manželstvo bolo trestným činom. „K tomu, aby som mala dieťa, nepotrebujem byť vydatá. Na to treba niečo iné...“

„Čo k tomu treba?“ zarýpal som.

„Hm,“ Dáša sa pozrela na mňa, zase našpúlila pery a hlbokým hlasom odpovedala: „Niečo inééé, zlatúšik!“

„Ja ju žeriem!“ pošepol som Atlantisovi.

Atlantis sa zachichúňal, ako keby mu téma sexu bola tiež veľmi blízka. Zdalo sa, že Dáša je aj jeho krvná skupina.

Zrazu Dáša zatlieskala a zatým tak hlasno zakričala, že nás všetkých hneď postavila do pozoru: „Dobre, teraz si spravíme fajčpauzu, lebo mám abst'áka! Chýba mi nikotín! Zoberte si veci, lebo zamykám učebňu!“

Natešene sme sa všetci ponáhľali von.

Ked' som prechádzal okolo nej, neodpustil som si poznámku: „Teda ty máš iný hlas! Takmer mi praskli bubienky!“

„To vieš, profesionálna deformácia,“ usmiala sa Dáša.

Keby som ja mal na jej mieste takú profesionálnu deformáciu, tak by som namiesto učenia angličtiny demoloval staré budovy. Aspoň by sa ušetrilo na dynamite.

Pred akadémiou si Dáša konečne zapálila. Vydychujúc cigaretový dym, slastne vzdychla: „Áááh, lepšie ako sex...“

... ktorý máš asi často!“ zase som si do nej rýpol.

Všetci čakali, ako zareaguje Dáša. Či nám o sebe niečo prezradí, alebo to zahrá do autu.

„To hovorí ten pravý. Ako keby si to ty nerobil.“

„Trikrát denne. Raz s Ančou,“ pozrel som sa na svoju ľavačku, „a dvakrát s Marou,“ pozrel som sa na svoju pravačku. „Na to, že mám 21 rokov, celkom obstojné, nie?“

Všetci sa smiali.

„Náhodou,“ povedala Dáša, „ja som počula, že keď žena papká jogurtík, tak má z toho biele zuby.“ Ked' videla, že sa na nej všetci

rehlia, dodala, zakrývajúc si ústa rukou: „No čo? Ja mám zuby žlté od fajčenia!“

„Od akého? Cigarety alebo niečo iné?“ stále som rýpal.

„Csss!“ odula sa Dáša naoko.

Do toho sa zamiešal Atlantis: „Náhodou, dobrá fajka nie je zlá, hehe,“ a aj on si potiahol z cigarety.

Rozossial som sa. Aj keď som niečo také ešte nezažil, predsa mi tá hláška prišla smiešna.

„Perverzáci!“ ohradila sa Dáša naoko urazene. „Zdá sa mi, že hladný kocúr o smotane sníva!“

„Ty, Dáša,“ začal som, „koľko cigariet vyfajčíš denne?“

Zamyslela sa: „Hm, takých šesť desiat. Ale niekedy aj viac, keď mám nervy.“

„Fúha!“ prevrátil som očami. „To si teda poriadna hulička!“

Zase sa všetci zasmiali, najviac však Atlantis.

Vtedy som sa k nemu obrátil: „Ty, počuj, vysvetli nám, ako si sa vlastne dostal do tej Ameriky! Ved' dnes sa skôr staneš prezidentom, ako získaš americké víza. Škaredá teta Albrightová⁶ nás dokonca považuje za čiernu dieru Európy.“

„Ehm, to vieš, známosti,“ zahovoril to Atlantis tajomne. Viac nám však neprezradil.

„Ja by som chcel ísť zase do zlatej Kalifornie, aby som videl štát, v ktorom sa zrodili Hipisáci⁷, *Traja pátrači*⁸, Beach Boys⁹, ale hlavne *California Dreamin'* od The Mamas and The Papas!“ povedal som nadšene, no zatým som s trpkosťou dodal: „Lenže o tom môžem v súčasnej dobe iba snívať.“

Bol by som vyzvedal aj ďalej, keby zrazu z budovy akadémie nevyšiel akýsi čudný chlap, ktorý upútal moju pozornosť. Mal brčkavé ryšavé vlasy, náušnicu v uchu, miniatúrny nos a cez plece prehodenú starú koženú kabelu. Zdalo sa mi, že sa kamsi veľmi ponáhl'a, pretože prepletal nohami ako čínska gejša. Kráčal našponovaný, akoby mal v zadku zapichnutý kolík, úplne ako nejaký teploš. Keď prešiel okolo mňa, zacítil som závan alkoholu, až mi skrútilo nos.

⁶americká ministerka zahraničných vecí

⁷hnutie Hippies, psychedelické hnutie mládeže 60. rokov 20. storočia

⁸Alfred Hitchcock a *Traja pátrači* – obľúbená dobrodružná kniha pre mládež od Roberta Arthura, je o troch chlapcoch pátračoch z kalifornského mestečka Rocky Beach

⁹americká rock and rollová skupina, ktorá vznikla v roku 1961 a spievala o kalifornskom životnom štýle – surfovaní, dievčatách a autách

Chlapík by bol rýchlo odkráčal preč, keby sa zrazu neozvala Dáša.

„Hello, baby!¹⁰“ zakričala.

Dotyčný sa zarazil.

Nechápal som, prečo sa Dáša zrazu prepla do angličtiny, no vzápätí mi to došlo. Neznámy chlapík bol totiž Angličan.

„Oh, hi, baby, I'm late.¹¹ Ja bežat učiť gymnasium,“ vysvetlil priteplene.

Zrazu mi to všetko do seba zapadlo. Teplé pohyby, priteplný hlas, náušnica v uchu – prvý Angličan, ktorého som v živote stretol, bol čistý homosexuál! Aspoň tak som si myslel. Dokonca sa trochu podobal na teplého Eltona Johna!

Zrazu sa však stalo niečo, čo ma úplne šokovalo. Tento údajne teplý chlapík sa zastavil, vrátil sa k Dáši a pobozkal ju. Potom sa otočil a priteplene upaľoval preč.

Zostál som stáť s otvorenými ústami.

To čo bolo, že teplý bozkáva ženu?

„Kto to bol?“ spýtal som sa Dáši nedôverčivo.

„Ále, to je Samson,“ odpovedala. „Prišiel sem učiť z Walesu.“

„To hentak vyzerajú Angličania?“ zasmial som sa, mieriac na jeho smiešne brčkové ryšavé vlasy. Neodpustil som si poznámku: „Podľa mňa je teplý! Videla si, ako kráčal? A ako rozprával? A tú náušnicu v uchu?“

„Samson nie je teplý,“ povedala Dáša.

„Odkiaľ vieš?“

„Odkiaľ asi?“ zatvárila sa, akoby s ním spávala. „A vôbec, to nevieš, že všetci ľudia sú bi?“

„To akože aj ty?“

„Samozrejme! Aj ty!“

Aj ja? Hm, čo ak má pravdu? Čo ak som bi? Ako to mám vedieť, keď som ešte nemal babu? Chcel by som mať niečo s chalanom? Možno s nejakým pekným... Nie! Určite si raz nájdem babu, len som ešte nenašiel tú pravú.

„No neviem!“ zapochyboval som. „A prečo, preboha živého, prišiel na Slovensko?“

„Chcel ísť do Španielska za sestrou, ale voľné miesto bolo len tu.“

„Chudák...“ zhodnotil som Samsonovu tragickú situáciu.

¹⁰Ahoj, láska!, anglicky

¹¹Och, ahoj, zlatko, meškám., anglicky

Keď Dáša počula, ako som ho poľutoval, okamžite sa bojovne ohradila: „Nechceš tým, dúfam, naznačiť, že na Slovensko sa chodí za trest?“ Hrdá vlastenka sa prejavila.

„Nie, nie, jasné, že nie!“ zaspätkoval som. „Na Slovensko sa chodí len za odmenu! Slovensko je tá najúžasnejšia krajina na svete!“

„Áááno,“ vzdychla Dáša zmyselne. Usmiala sa na mňa ako prvotriedna pracovníčka erotických služieb.

S tou Samsonovou heterosexuálnou mi to ani tak nesedelo. Ak bol ten chlapík skutočne na ženy, tak sa na ňom príroda poriadne vyšantila, pretože teplejšie ho už naozaj nemohla stvoriť.

„Mimochodom,“ ozval som sa znova, „cítil som z neho alkohol. Asi mal vyžraté. Určite je to nejaký alkoholik.“

„To si asi cítil jeho sprej na astmu,“ bránila ho Dáša.

„No neviem,“ nedôverčivo som pokrčil nosom. „Podľa mňa mal vypité.“ Určite som cítil alkohol. Nakoniec mi to nedalo a opýtal som sa na to, po čom som tak veľmi túžil: „A kedy nás bude učiť?“

„Jó,“ mávla rukou Dáša, „máte čas, lebo ešte nič neviete!“

Škoda. Rád by som sa s ním porozprával.

Zbytočne som sa obával, že ma angličtina nebude baviť. Dáša nám spravila z každej hodiny poriadnu šou. Poctivo som sa učil nové slovíčka, najmä ráno medzi siedmou a ôsmou mi to šlo najlepšie, a bol som prekvapený, ako rýchlo napredujem. Okrem bežných výrazov som však chcel poznať aj tie, ktoré sa v slovníku nenachádzali. Mám na mysli najmä neslušné slová.

„Kedy nás naučíš nejaké anglické nadávky?“ spýtal som sa raz Dáši na hodine.

„Ešte nevieš povedať slušné veci a už by si chcel nadávať?“ zasmiala sa.

„No jasné!“ vyhlásil som. „Ako pošlem do riti nejakého namysleného Angličana, keď ma naserie?“

„Pravda máš! Také veci treba vedieť!“ súhlasila Dáša. „Samson napísal zoznam nadávok pre jedného študenta. Spýtam sa ho, či ho ešte má.“

„Super!“ potešil som sa, že budem môcť frajeriť pred druhými, ako dobre viem nadávať po anglicky. A nebudú to len také obyčajné nadávky, ale tie najopzlejšie perly priamo od samotného veľkého učiteľa Samsona z ďalekého Anglicka. Také nadávky určite nebude poznať ani fanatická kresťanka Magdaléna.

Na konci hodiny nám Dáša dala domácu úlohu. Mali sme napísať esej o vlastnom dome.

„Len, prosím vás, nepíšte zase pravdu ako minule!“ vystríhala nás. „Pravda je nudná! Trošku sa umelecky prejavte! Trošku tvorte! Kto esej neprinesie, nech sa bez čokolády ani neukazuje! Som na nej závislá, ak to náhodou neviete!“

Pri odchode som sa pri nej zastavil: „Dáša, napíšem ti takú esej, že odpadneš! Čau!“

„Nohy si dolám!“ zakričala za mnou.

Doma som pustil svoju fantáziu z uzdy. Vymyslel som si, že som prezidentom a bývam v Bielom dome.

„I live in luxury White House at a distance beach. The White House is ever so fashionable and is maximal. It is such big, that I cannot, where's bar. There's 150 livingrooms, 30 cloakrooms, 10 kitchens and 365 bedrooms. For fourteen deck is seesaw and for ground floor is counterfeit, primeval forest. Indoors live just me, Mara and my dutiful dog Cat. There look after six girls for me. Their names are Madonna, Lucy, Nastasja, Claudia, Rebecca and Anabela. I love my palace behalf accommodators, behalf the red color of palace, behalf its beautiful bearing. About house are big deals. Near is atomic-plant. I am glad I am Bill Clinton.¹²“

Keď som mal esej hotovú, mädlil som si ruky, ako som s Dášou dobre vybabral. Celý text som totiž spravil na počítači pomocou prekladača.

Preklad bol však taký katastrofálny, že keď ho Dáša uvidela, chytila sa za hlavu a radšej dala esej opraviť Samsonovi. Samson najskôr začal opravovať len malé chyby, ale keď videl, koľko ich je, rovno prepísal celú esej nanovo. Nakoniec tam ešte dopísal: „*Ten, kto toto napísal, musí byť pekne crazy!*“¹³

Samson sa začal pravidelne objavovať na Dášiných fajčpauzách. Očividne balil našu lektorku.

¹²Veľmi zlá angličtina. Adam sa pokúšal napísať: „*Žijem v luxusnom Bielom dome na vzdialenej pláži. Biely dom je veľmi moderný a obrovský. Je taký veľký, že neviem, kde je bar. Je v ňom 150 obývačiek, 30 záchodov, 10 kuchýň a 365 spální. Na štrnástom poschodí je hojdačka a na prízemí je napodobenina pralesa. Vnútri žijem iba ja, Mara a môj verný pes Mačka. O mňa sa stará šesť dievčat. Volajú sa Madonna, Lucy, Nastasja, Claudia, Rebecca a Anabela. Milujem svoj palác kvôli slúžkam, kvôli červenej farbe koberca, kvôli náhernému okoliu. Okolo sú veľké jedle. Blízko je atómová elektrárňa. Som rád, že som Bill Clinton.*“

¹³šibnutý, anglicky

Prirodzene, že aj ja som chcel viac spoznať toho exota, avšak na rozhovor s ním som si zatiaľ netrúfal. Až v jeden decembrový podvečer som v sebe nakoniec nazbieral dosť odvahy a konečne som sa mu prihovril. Na svedomí to mal práve Atlantis, ktorého som si zo všetkých študentov obľúbil najviac.

Zababušený v zimnej bunde, Samson stál vonku na schodoch pri vchode do akadémie a fajčil. Čakal na Dášu, ktorá si práve odbehla kúpiť svoju drogu – varenú čokoládu z automatu. Ja s Atlantisom sme vtedy stáli neďaleko a potajomky sme si ho obzerali.

„Podľa mňa je teplý,“ pošepol som svojmu spoločníkovi. „Zbytočne to hrá na Dášu, že ju balí. Mňa neoblbnie. Pozri sa na tú náušnicu!“

„Myslíš?“ Atlantis našpúlil pery a kútikom oka preskenoval Samsona. „Tak ho zavolaj na fajku, hehe!“

Zachechtal som sa. Prišlo mi smiešne, ako Atlantis žartuje na homosexuálnu tému.

Pozeral som sa na Samsonov miniatúrny nos. Mal ho malý ako gombičku. V živote som nevidel menší nos. Ten môj vyzeral oproti jeho ako rypák. V rodine sme mali všetci výrazné nosy. Ako ja hovorím, nie je to znak krásy, ale rozumu. Niekedy je však výhodnejšie byť pekný ako múdry. Najmä, ak treba niekoho okúzliť a zbaliť.

„Myslíš si, že rozumie po slovensky?“ spýtal som sa Atlantisa.

„Neviem, vyskúšajme!“ navrhol môj parták. Pootočil sa smerom k Samsonovi a povedal trochu hlasnejšie ako obyčajne: „Kokot!“ Hovoril to akože mne, ale v skutočnosti to patrilo Angličanovi.

Čakali sme na reakciu. Samson sa ani nepohol.

„Vidíš, nerozumie!“ povedal Atlantis.

„Alebo nechce rozumieť,“ namietol som. „Ak sa naučil niečo po slovensky, tak určite nadávať. Len sa robí, že nič nepočuje. Musíš hlasnejšie.“

„Však nič nerozumieš?“ o poznanie hlasnejšie sa spýtal Atlantis. Zase to akože hovoril mne, ale patrilo to Samsonovi.

Samson ani tentotaz nereagoval.

„Vidíš, ničomu nerozumie!“ trval na svojom Atlantis.

Stále sme si Samsona obzerali, no on o nás nejavil záujem.

„Mám sa ho niečo spýtať?“ obrátil som sa na Atlantisa.

„Spýtaj,“ mykol plec om Atlantis.

„Ale čo, keď neviem dokopy nič povedať?“

„Ja neviem. Niečo mu povedz.“

„Dobre,“ priblížil som sa k Samsonovi a spýtal sa základnú anglickú frázu: „How are you, Samson?¹⁴“

„Mám sa dobrý, dakujem. Ty?“ odpovedal Angličan po slovensky, očividne potešený, že má spoločnosť.

„I am fine, thanks,“ usmial som sa. „Where are you from?¹⁵“ Aj túto frázu som ešte zvládol.

„Ja som z Anglicko,“ odpovedal Samson znovu po slovensky.

„And how do you like Slovakia?¹⁶“

„Dakujem, Slovensko veľmi pekný,“ odpovedal Samson.

To bola celá debata, na ktorú som sa vtedy zmohol. Viac slov som nepoznal. Našťastie práve vtedy prišla Dáša a vysypala na Samsona niekoľko nežných slov. Potom sa už Samson venoval iba svojej *baby*.

Kým mnoho Slovákov túžilo zo Slovenska vypadnúť, jeden Angličan sa v ňom pomaly udomáčňoval. Ba dokonca sa zdalo, že sa v ňom zaľúbil. Bol som zvedavý, ako dlho vydrží odolávať biede v našej chudobnej krajine.

¹⁴ *Ako sa máš, Samson?*, anglicky

¹⁵ *Mám sa dobre, ďakujem. Odkiaľ si?*, anglicky

¹⁶ *A ako sa ti páči Slovensko?*, anglicky

Kapitola 5

Priateľ

„Vieš, čo sa mi dnes stalo?“ spýtal sa ma jedného dňa Filip v škole cez prestávku medzi prednáškami. „V meste ku mne pribehlo jedno dievča a caplo ma po zadku. Potom so smiechom utieklo za kamarátkou.“

Zasmial som sa na tej historke: „Asi sa jej páčil tvoj zadok.“

Nenápadne som preskenoval jeho malé pozadie. Pri tom pohľad som zrazu prežíval pocit, s ktorým som mal problém sa vysporiadať. Zdesene som si uvedomil, že jeho zadok sa páči aj mne. A nielen zadok, ale aj tie jeho vysmiate modré oči. Vlastne sa mi páčil celý.

Doparoma!

Žeby som bol fakt bi?

Filip pokračoval: „Dievča má však smolu, lebo ja už frajerku mám.“ Nato mi podal akúsi farebnú fotografiu: „To je z minuloročnej dovolenky z Grécka.“

Zahľadel som sa na obrázok. Videl som Slnkom¹ zaliatu pláž. Filip stál po členky v mori, pokožka opálená ako káva, úzke boky obtiahnuté tesnými plavkami, úsmev na dve dlane. Do toho objímal svoju blond'avú lásku.

Dôkladne som si ho obzeral. Kochal som sa jeho atletickým telom, plochým bruchom, všetkým.

Keď som Filipovu fotku očumoval podozrivo dlho, spýtal sa ma: „Čo na nej toľko skúmaš?“

Do riti! Pristihol ma!

Hned' som mu ju vrátil.

¹Posvätné Slnko je v našich životoch veľmi dôležité, preto ho z úcty píšem s veľkým začiatočným písmenom.

„Máš dobrý vkus,“ zhodnotil som. „Aj mne sa páčia blondínky.“
Alebo skôr blondiaci?

Filip, nabudúce mi daj pokoj s tvojimi sprostými fotkami, lebo ma len privádzaš do rozpakov!

Kedysi som chodieval za bratom Admirálom, ako sa po skautsky nazýval slovenský skautský náčelník. Vždy po škole som sa zastavil u neho doma a spolu sme v jeho pracovni debatovali na rôzne témy, ktoré ma ako mladého násťročného skauta zaujímali. Keďže Admirál bol psychológom na dôchodku, vedel mi poskytnúť odborné odpovede na moje životné otázky. Občas mi však odpovedal zvláštne a prekvapivo.

Presne tak tomu bolo, keď som sa ho raz spýtal na jeho rebríček hodnôt. Odpovedal mi, že na prvom mieste stojí jeho mladý osemnásťročný priateľ Braňo, môj skautský radca, na druhom mieste sa nachádzajú jeho traja psi a na treťom mieste je jeho žena.

Samozrejme, že po takejto odpovedi som sa tváril všelijako, a tak som ho požiadal o vysvetlenie, prečo kladie svoju ženu až na tretie miesto.

Admirál sa usmial a začal mi hovoriť o tom, že kým žena a muž k sebe inklinujú prirodzene, dvaja muži sú si navzájom prirodzenými rivalmi. Aby sa dvaja muži mohli priateľiť a milovať v platonickom ponímaní, je k tomu potrebné, aby prekonal prirodzenú bojovnosť a ponúkli si svoje srdcia na dlani. Preto u neho bolo priateľstvo medzi dvomi mužmi na najvyššej úrovni. Psov zaradil na druhé miesto, lebo voči nim musel prekonať istú prekážku ich zvieracej povahy. Žene teda ostalo až tretie miesto, lebo vzťah so ženou bol podľa neho najmenej problematický.

Admirál mi tiež povedal, že keby sa s ním jeho najlepší priateľ prestal priateľiť, určite by z toho bol veľmi smutný a určite by o neho bojoval, pretože by sa nemohol nečinne pozerieť na to, ako ho stráca.

Potom mi porozprával príbeh zo svojej mladosti o tom, ako stratil svojho najlepšieho priateľa. Ten priateľ sa vraj veľmi podobal na Braňu a bol Admirálovým duchovným dvojčaťom. Veľmi sa mali radi a boli ako jeden. No potom prišla druhá svetová vojna a Slovenské národné povstanie. Nemeckí nacisti vtedy zabili granátom jeho priateľa na tom mieste, kde neskôr vznikol cintorín sovietskych vojakov. Admirálov priateľ ležal v Admirálovom náručí, brucho mal roztrhnuté, črevá vonku. Admirál vedel, že jeho priateľ zomrie. Vedel to aj jeho priateľ. Z posledných síl preto požiadal Admirála,

aby mu sľúbil dve veci – aby sa postaral o jeho matku a aby si našiel druhého najlepšieho priateľa, akým mu bol on sám. Admirál mu to sľúbil a ako správny skaut sa snažil sľub aj dodržať. Naozaj sa potom postaral o priateľovu matku, ktorá u neho bývala až do svojej smrti. Žiaľ, druhého najlepšieho priateľa už nenašiel, hoci ho po celý život úporne hľadal. Až na starobu spoznal Braňa, mladého skauta, a ten sa potom stal jeho najlepším priateľom. Stalo sa to veľmi zvláštnym spôsobom.

Keďže Admirál trpel chorobou zväčšenej prostaty, z dôvodu čoho nemohol poriadne cikať, musel ísť na veľmi vážnu operáciu, o ktorej mu doktori povedali, že by ju vo svojom vysokom veku nemusel prežiť. Admirál sa pripravil na smrť, lebo život bez priateľa ho už nebavil. Lenže práve keď ležal na operačnom stole, prišiel k nemu chirurg, vytiahol z vrečka diktafón a pustil mu báseň, ktorú pre neho napísal a nahral Braňo. Volala sa *Najlepší priateľ*. Admirál sa vtedy veľmi potešil. Táto báseň mu znovu dodala silu a on začal počuť vyzváňať zvony života. Rozhodol sa, že tú operáciu prežije – kvôli Braňovi, svojmu novému najlepšiemu priateľovi.

Admirál operáciu naozaj prežil, no Braňo sa mu zrazu začal vyhýbať. Admirál mu písal srdcervúce listy, no tie zostávali bez odpovedí. Braňo prestal chodiť do oddielu, začal piť, fajčiť a naháňať dievčatá. Ba dokonca sa začal vysmievať Admirálovi poza chrbát, že je teplý, keď za ním stále dolieza. Keď som sa ho konečne spýtal, prečo mu teda venoval tú prekliatu báseň, keď za ním nechce prísť, povedal mi, že dúfal, že Admirál pri tej operácii umrie. Vraj mu len chcel uľahčiť umieranie. Mala to byť milosrdná lož. Potom vybuchol: „Nech mi už dá konečne pokoj! Stále ma prenasleduje, chodí za mnou do školy a k rodičom! Nech už ma psychicky nevydiera! Už stokrát povedal, že umiera! Stále iba sľubuje! Správny skaut sľuby aj plní!“

Admirál sa veľmi snažil, aby získal Braňa späť, no do konca svojho života sa mu to nepodarilo. Bojoval o neho statočne, no márne. Stratil svojho druhého najlepšieho priateľa, ak ho vôbec kedy mal. Braňo ho viackrát nenavštívil.

Ten Admirálov boj mi prišiel veľmi vtieravý. Vtedy som si povedal, že ak by som ja mal najlepšieho priateľa a ten by o priateľstvo so mnou už nemal záujem, nechaj by som ho ísť. Možno by som to skúsil zvrátiť jeden raz pre prípad, že došlo k nejakému nedorozumeniu. Určite by som však nechcel nikoho prenasledovať, ani psychicky vydierať.

Mojím najlepším priateľom bol už od základnej školy Jaro Slížik,

s ktorým som kedysi úspešne vyrobil model krížnika Auróry. Moje priateľstvo s ním však trochu ochladlo, odkedy začal študovať prírodné vedy v Bratislave. Hoci som sa snažil nájsť nejakého kamaráta z okolia, predsa sa mi so žiadnym iným chalanom nepodarilo zblížiť tak ako s Jarom. Pritom mi priateľstvo tak chýbalo.

Napokon som si vybral Filipa. Zdal sa mi byť dobrým kandidátom na priateľenie sa. Páčil sa mi, bol mi sympatický. Povedal som si, že si k nemu začnem hľadať cestu. Lenže kým Filip býval na internáte, ja som žil doma s rodičmi. To nám spôsobovalo určité odcudzenie, ktoré bolo ťažké prekonať. Filip prirodzene inklinoval k iným spolužiakom na internáte, s ktorými trávil omnoho viac času po škole. Napriek tomu som s ním občas býval aj ja – najmä v posilňovni, do ktorej sme spoločne chodievali.

Zakaždým, keď Filip ležal na lavičke a napaľoval sa s veľkou činkou, stál som za ním, pripravený pomôcť mu, keby už nevládal. Samozrejme, že som využil každú vhodnú príležitosť na to, aby som sa pokochal celým jeho vyšportovaným telom. Aj tou *hrčou*, ktorá sa kopila v jeho rozkroku.

Musel som však byť veľmi opatrný. Zakaždým som si ho vyčutnal len na krátky moment, aby ma neprichytil pri čine ako v prípade tej prekliatej dovolenkovej fotografie. Alebo aby sa mi nestala podobná nehoda ako na strednej. Jeden spolužiak ma vtedy na telesnej pristihol, ako mu pohľadom skenujem slipy. Na celú šatňu vykrikol, aby som mu nečumel na vtáka. Skoro som sa vtedy prepadol od hanby.

Pri Filipovi som vždy chodil ako omráčený. Rozmýľal som, čo to je za čarovná sila, ktorou ten modrooký chalan na mňa pôsobí. Pri pohľade na jeho vyformovaný hrudník som sa doslova roztápal. Túžil som mať postavu ako on. Hoci vtedy som si to stále vedome nepripúšťal, chcel som mať jeho telo – najlepšie v posteli. Z tohoto podvedomého tušenia mojej túžby som sa desil i tešil súčasne.

Vždy, keď mi Filip sykol, že už nevládze, nadvihol som činku vyššie a povedal mu: „Ideš! Ešte jeden raz!“

Filip, červený v tvári ako rak, zatlačil. S mojou malou pomocou sa mu to nakoniec aj podarilo.

Potom sme sa vymenili. Teraz to bol Filip, kto istil. Tiež si ma vždy pritom obzeral. Všade. Aj tam.

Tak čo? Si teplý, ty teplostrach? Ešte stále by si sa nekamarátil s homosexuálom? Alebo je u chalanov bežné obzeráť si rozkroky?

Samozrejme, že som sa ho na to nikdy nespýtal. Vtedy som sa tejto téme vyhýbal ako čert svätenej vode. Veril som, že som iba ne-

stretol tú pravú blondínku, ktorá by ma oslobodila od pochybností. Keby som mal dievča, isto by som sa aj ja cítil seabavedomejšie.

Keď sa raz Filip na záver cvičenia so mnou rozlúčil letným dotykom môjho predlaktia, doslova som lietal v oblakoch. Potom odišiel na svoju izbu a ja som zostal smutný, že som s ním nemohol byť dlhšie.

Môj život sa v tej dobe točil len okolo školy. Zo školy som šiel domov, prípadne na angličtinu. Keby som aj chcel riešiť nejaké koničky, nebolo s kým. Priateľ mi chýbal čoraz viac. Filip so mnou síce chodieval do posilňovne, ale bránil sa nejakému väčšiemu kamarátstvu. Rozhodol som sa preto na neho zatlačiť. Raz som mu cestou zo školy na menzu porozprával o Admirálovi a o priateľstve medzi mužmi. Dúfal som, že ma pochopí a prijme.

„Ten Admirál veľmi trpel, to uznávam, ale nechápem, prečo chceš mať za najlepšieho priateľa práve mňa,“ zasmial sa Filip trochu silene. Hneď som vycítil, že mu táto téma nie je veľmi príjemná. Cúval.

„Nechcem, aby si ma zle pochopil, ale – páčiš sa mi,“ vysvetlil som mu. Ja viem, bolo to trápne, ale už som začal, tak som nemohol prestať. „Teraz to nehovorím ako teplý. Myslím si, že si šikovný chalan. V prvom ročníku som si myslel, že si, ehm, ako to povedať? Ja metal nepočúvam, ale vidím, že aj keď počúvaš metal, nie si vôbec hlúpy.“

„Haha,“ rozosmial sa Filip, aby smiechom stlmil napätie, „ty si si myslel, že som hlúpy iba kvôli tomu, že počúvam metal?“ Nemohol sa prestať smiať.

Aj ja som sa začal trochu smiať, aby som nevyzeral ako pako.

Filip nakoniec použil môj slovník: „Vidíš, sme úplne odlišní. Možno by si si mal nájsť iného *najlepšieho priateľa*.“

„Hm,“ zosmutnel som.

No pochopil som. Nepriamo sa mi tým povedal, že o priateľstvo so mnou nemá záujem. Mal som pocit, akoby mi hovoril, že on nie je teplý.

A čo ja som? Hm, nezdá sa mi. Či? To je jedno, aj tak už vyzerám ako debil.

Do konca obeda sme toho už veľa nenahovorili. Hoci bolo pri stole ticho, v hlave mi vírili nezodpovedané otázky. Čo bude ďalej? Kde nájdem priateľa, keď to teraz zlyhalo? Nikoho iného som nepoznal.

Nakoniec som bol rád, keď som sa s ním pri internátoch rozlúčil a šiel domov. Už som sa necítil ako debil, ale ako korunovaný debil.
My dvaja sme toho mali naozaj pramálo spoločného.
Prečo ho potom chcem za priateľa? Čo ak som doňho zaľúbený?

ADAM

Rok vydania: 2017
Počet strán: 305
1. publikácia, 1. vydanie

Text, ilustrácie, obálka, dielo: © Blažena Ovsená, 2017
Spojenie: blazena.ovsena@gmail.com

© Autorské práva vyhradené. Dielo je intelektuálnym vlastníctvom autora a vzťahujú sa naň autorské práva. Žiadna časť publikácie nesmie byť kopírovaná, rozmnožovaná, rozširovaná elektronickými prostriedkami, ukladaná do elektronických databáz alebo publikovaná bez písomného súhlasu majiteľa autorských práv.

Tlač a väzba: Těšínské papírny, s.r.o., Český Těšín

ISBN 978-80-972768-0-5

ISBN 978-80-972768-0-5

9 788097 276805 >

